

Studietur til Malmö

25.-27. marts 2014

FÖRÄLDRAKOMMUNIKATÖRERNA

GARAGET

SYDSVENSKAN

FRYSHUSET

YALLA TRAPPAN

DRÖMMARNAS HUS

Det Boligsociale Fællessekretariat

Studieturen til Malmö er planlagt af:

Miguel Mikkelsen, boligsocial medarbejder Herredsvang

Ann Katrin Dybdahl, leder af Kvindehuset i Århus

Benedikte Erlykke, Det Boligsociale Fællessekretariat

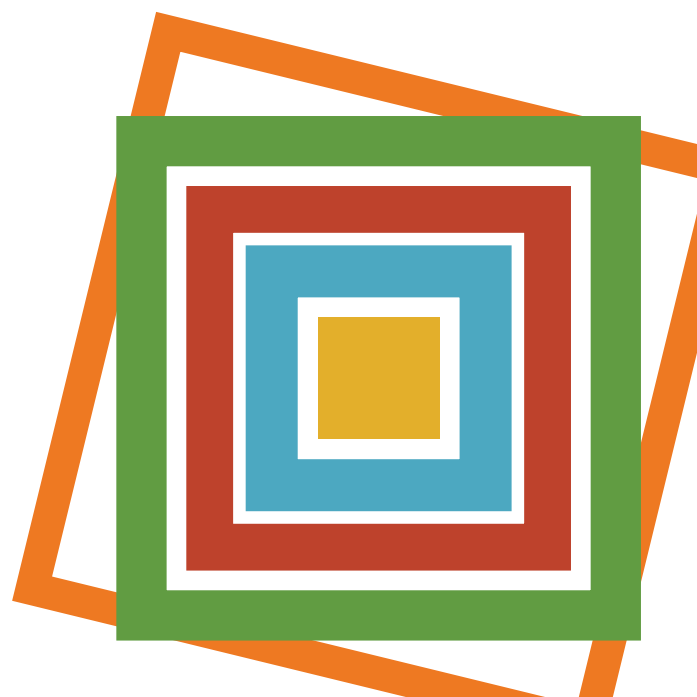
DET BOLIGSOCIALE FÆLLESSEKRETARIAT

Saralyst Allé 55

8270 Højbjerg

www.fs-aarhus.dk

Tlf. 8734 0002

INDHOLD

FÖRÄLDRAKOMMUNIKATÖRERNA	4
SYDSUENSKAN	5
GARAGET	6
YALLA TRAPPAN	9
FRYSHUSET	10
DRÖMMARNAS HUS	12
EVALUERING	15

FÖRÄLDRAKOMMUNIKATÖRERNA

Föräldrakommunikatörerna ligger midt i Rosengård i Tegelhusets afdeling for ungdomsudvikling. Föräldrakommunikatörerna startede i 2005 og er en forebyggende virksomhed, som skaber et **netværk for forældre**. Målet har siden opstart været at bygge bro mellem forældre fra forskellige kulturer i alle dele af Malmø. De kalder sig selv "forældrebrobyggere". Föräldrakommunikatörerna betragter forældrene som forbilleder for deres børn, og målet er derfor at **styrke forældrerollen**. For at styrke forældrerollen skaber Föräldrakommunikatörerna et netværk mellem forældrene, hvor de kan tale om bl.a. udfordringer med opdragelse.

Föräldrakommunikatörerna afholder forældrekurser. Disse kurser er udarbejdet med inspiration fra et canadisk uddannelsesprogram (COPE, Community Parents Education Programme). Programmet fokuserer på forældrenes hverdagsliv med børn. Ideen med COPE er, at modellen er frivillig og åben for alle forældre. Forældreskab er universelt, og derfor er tilbuddet også for alle i Malmø. Tilbuddet er gratis, idet projektet er betalt af Malmø Stad. Kurserne resulterer i, at forældrene lærer hinanden at kende, hvilket **skaber netværk** mellem dem.

Forældre føler ofte, at der enten er noget galt med deres børn eller med dem selv. Det giver anledning til stress og dårligt selvværd som forælder. Hos

Föräldrakommunikatörerna møder forældrene andre med lignende problemer. Her får forældrene en oplevelse af, at de ikke er alene med opdragelsesudfordringer, og det skaber en ro og tryghed i forældrerollen. Kurserne og netværkene afstresser således forældrene, så de bedre kan klare hverdagslivet. Projektet er **forebyggende i den forstand**, at forældrene opnår en bedre hverdag, og det påvirker deres børn positivt. Med stærke forældre vil børnene blive mere rolige og i sidste ende sikrer det børnene en god fremtid. Desuden vil rolige børn skabe ro i området. Föräldrakommunikatörerna arbejder også med forældrene individuelt og er ofte bindeled mellem forældrene og Malmø Stad eller skolen. De lægger vægt på at have en neutral rolle, både mellem forældre og barn, men også mellem forældre, stad eller skole. Föräldrakommunikatörerna er også opsøgende efter nye forældre til projektet. I og med, at Föräldrakommunikatörerna er et kommunalt projekt, er der gode muligheder for at samarbejde med skolerne. De besøger derfor skolerne og skaber diskussioner om forældrerollen til forældremøder eller lign. På den måde rekrutteres nye forældre til projektet.

*Laura Riddersholm
Det Boligsociale Fællessekretariat*

SYDSVENSKAN

Sydsvenskan er en lokalavis for Malmø og Lund, som udkommer dagligt i 100.000 eksemplarer. Avisen er opdelt i flere redaktioner, og vi besøgte redaktionen i Malmø.

I 1990'erne havde Sydsvenskan en lille redaktion i Rosengård med tre ansatte. Redaktionen havde til hensigt at øge avislæsningen i Rosengård. Det gjorde man for det første ved at dele avisen ud gratis. Og for det andet arbejdede redaktionen **ikke problemfokuseret**, men fokuserede på nuancerne i området. Rosengård-redaktionen lukkede af økonomisk årsager efter ti år, da det selvsagt ikke var nogen særlig god forretning. Sydsvenskan har formået at bibeholde sine gode kontakter i området, og det har givet god mulighed for at dække alle dele af Malmø.

Sydsvenskan er en problemorienteret avis, som de fleste andre aviser. Malmø-redaktionen er optaget af at dække hele Malmø og mener ikke, at Rosengård isoleret set er interessant. Avisen har tilmed en mangfoldighedspolitik, da de ønsker at skabe balance i nyhedsformidlingen. De har gennem **mangfoldighedspolitikken** fokus på, hvordan indvandrergupper italesættes. Avisen kan godt skrive om indvandregrupper, men det afvejes altid, om det har en betydning for historien. Det er f.eks. ikke relevant i sig selv, at en kriminel har en anden etnisk baggrund end svensk, hvis det ikke har betydning for historien. Den svenske debat er på den måde meget nuanceret og kigger på, hvad der reelt skete. Lignende gør sig gældende for det højrenationale parti Sverige Demokraterne, som også behandles som alle andre partier i Sverige. Sverige Demokratierne har i dag næsten 10 % opbakning fra befolkningen i Malmø, og partiet er derfor også berettiget taletid. Sydsvenskan har ingen ideologisk eller

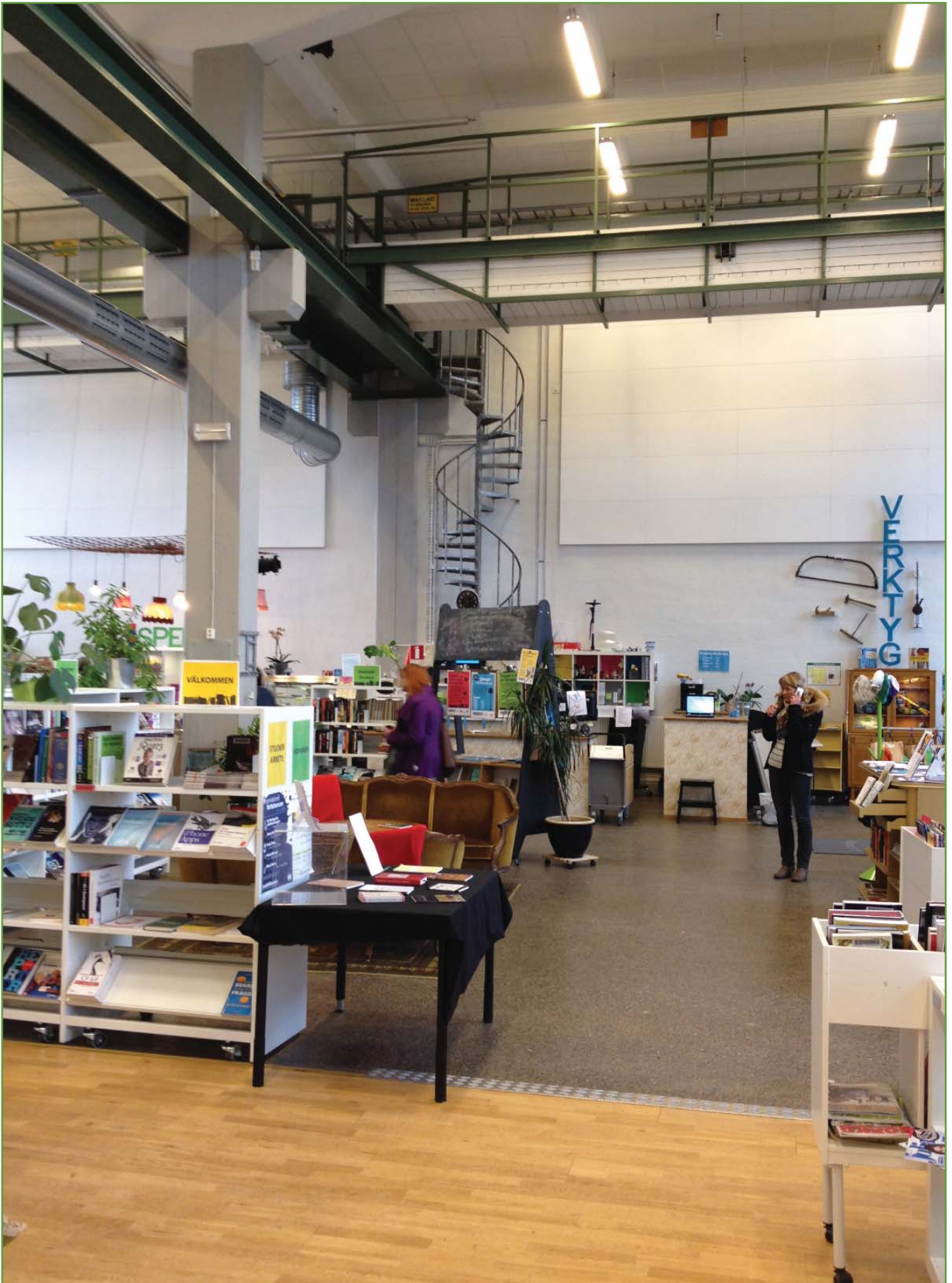
partipolitisk tilknytning og forholder sig derfor kritisk nuanceret til alle politiske synspunkter.

Avisen mener, at den har et ansvar for at holde Malmø samlet. Debat-afdelingen har fokus på diskussioner om Malmø som et fælles projekt. Aviser er presset økonomisk, og for Sydsvenskans overlevelse, er rollen som **"sammenholder"** vigtig. Det er ifølge chefredaktøren en funktion avisen skal sælge sig på. Og det kræver, at man fokuserer på den nuancerede og forklarende journalistik. Nyhedschefen Jonas Nyréns udsagn gav anledning til en sammenligning og debat om den danske og svenske medi edækning.

*Laura Riddersholm
Det Boligsociale Fællessekretariat*

GARAGET

GARAGET EN ÖPPEN MÖTESPLATS OCH ETT STADSDELSBIBLIOTEK

Merina, som er biblioteksassistent i Garaget, holdt et oplæg for os, efter vi havde haft tid til at gå rundt og opleve stedet og få en kop kaffe.

Garaget er en tidligere fabrik, og navnet "Garaget" stammer fra dengang der holdt busser i bygningen.

Filosofien bag navnet Garaget er, man **værner om det, der var** og derudfra laver nyt.

Det geografiske område er multi-kulturelt og har været et understimuleret område i forhold til tilbud og aktiviteter. Brugere til Garaget er alle i området, og ikke afgrænset af en boligforenings område.

Man startede en demokratisk proces i forbindelse med Garaget's start, hvor man satte en masse workshops i gang, efter man havde undersøgt i området, hvad der var brug for.

Herefter blev udgangspunktet, at man ville arbejde ud fra et bibliotek. Det er **ikke et stille bibliotek**, som Merina siger.

Kulturnævnet var med ind over.

Der er i dag scene, kreativt værksted, café og børneværested (for førskole børnene) - udover bibliotek.

Garaget er blevet **koblingspunktet for nye ideer og projekter** i området - det er en mødeplads i bydelen.

Der er arrangementer efter lukketid - nøglen til Garaget udleveres i tillid til alle. Der er som udgangspunkt kun det krav, at arrangementet skal være **åbent for alle**, og der må ikke indtages alkohol.

Der er grå-zoner, som man diskuterer i personalegruppen. Blandt andet hvis unge ønsker et værested. Man henholder sig her til åbenheden og ikke-lukkede arrangementer og har derfor indtil nu undgået konflikt i den forbindelse.

Og så har de kun haft positive oplevelser med at udlevere nøglen i tillid til, at der bliver passet på stedet. Garaget har ikke oplevet hærværk eller andet.

Der er gang i ombygning på grund af mange brugere. Der bygges rum, hvor man kan have ro - til feks studerende eller officielle møder.

Cafeen, som er 80% økologisk, er et socialt foretagende, som har folk i arbejdsprøvning. Og med stor succes.

De ansatte i Garaget har forskellige faglige baggrunde, og man lægger vægt på at skifte arbejdsopgaver - dette ud fra en større forståelse for hinanden og stedet samlet. Det bedrer kommunikationen og samarbejdet.

"På gulvet" er opgaverne at stå ved disken både i forhold til cafeen og biblioteket.

Der er 7½ ansatte og derudover frivillige.

Der er lektiecafé og sprogcafé på stedet. Sprogcafeen styres af de ansatte på Garaget - de andre aktiviteter **drives af frivillige**.

Malmø Kommune betaler driften af Garaget.

Garaget åbnede i 2008. Udsmykningen, som var meget speciel og unik med fine detaljer, er skabt **i samarbejde med design-studerende**.

Der er ca. 2000 besøgende pr.måned.

Der er ca. 460 arrangementer om året.

Anette Nitschke
Byg Op

YALLA TRAPPAN

Yalla Trappan er et arbejdsintegreret **socialt foretagende** og kvindekooperativ i Rosengård. Projekt Yalla Trappan startede i 2010. I starten var det et projekt, men i dag har det udviklet sig til en kommerciel virksomhed. Der er 16 personer ansat i Yalla Trappan, hvoraf seks er fuldtidsstillinger og ti er på deltid. Yalla Trappan har et medbestemmelseprincip, der betyder, at man bestemmer sammen, og at ingen bestemmer over hinanden. Yalla Trappan er på alle måder fokuseret på **bæredygtighed**, både økonomisk, socialt og miljømæssigt.

Yalla Trappan har fire foretagender:

- En café, som har åbent dagligt
- Konferencesevice, inklusiv servering og konferencerum
- Catering i form af frokost til virksomheder i området
- Studiebesøg og guidede ture i området

Derudover laver kvinderne mamalade og chutney til salg. Samlet set har Yalla Trappan 10-30 serveringer pr. dag, og den største indtjening kommer fra catering, som leverer frokost hver dag.

Yalla Trappan har også et **sy-værksted**, som blandt andet har et samarbejde med IKEA. De syer tørklæder til kvinder, der arbejder i IKEA. Yalla Trappan arbejder på at udvide samarbejdet og blive IKEAs syservice. Således at, hvis IKEAs kunder f.eks. vil have syet duge, gardiner eller lignende, bestiller IKEA ordren hos Yalla Trappan.

Yalla Trappans ambassadører inspirerer og informerer om socialøkonomisk virksomhed. Socioøkonomiske virksomheder er kommercielle uden at være profitmotiveret. I et samarbejde med Region Skåne ønsker Yalla Trappan at udbrede kendskabet til denne form for virksomhed. Regionen ser et **behov for flere socioøkonomiske virksomheder**, da der i øjeblikket er mange uden for arbejdsmarkedet. Men også generelt i Sverige er der stort fokus på socioøkonomiske virksomheder, og man støtter nu også med økonomiske midler til udvikling af den slags virksomheder.

*Laura Riddersholm
Det Boligsociale Fællessekretariat*

FRYSHUSET

GENERELT OM FRYSHUSET

Fryshuset er en stiftelse, som blev oprettet for 30 år siden i Stockholm. Senere hen oprettede man også et Fryshus i Malmø. Som stiftelse er Fryshuset sammensat af en række forskellige projekter. Fryshuset finansieres af forskellige økonomiske bidragsydere plus lidt egenindtægt. Fryshuset i Stockholm blev etableret i et gammelt frysehus, deraf kommer navnet. Stiftelsen er væsentlig mindre i Malmø end i Stockholm, hvor Fryshuset også har sit eget gymnasium. I Malmø er der ansat 13 medarbejdere.

Fryshuset er et **mødested for unge**, med specielt fokus på udsatte unge uden for fællesskabet. De unges interesser er Fryshusets fællesnævner. Og man tror grundlæggende på, at de unge selv kan og vil tage ansvaret for aktiviteterne i huset. Huset indeholder både store og små rum. De mindre rum er som værelser, hvor de unge selv kan lave forskellige aktiviteter, så som at spille PlayStation. De større rum tilhører virksomheder/projekter og fungerer som deres aktivitetsrum.

Vi fik fortalt om fire forskellige projekter:

Barn till Ensamma Mamma

"Barn till Ensamma Mamma" er et netværk for udsatte kvinder med børn. Det er gerne mødre på flugt eller flygtninge, altså kvinder der mangler et sted at møde ligesindede. Her kan de snakke, få forældreundervisning og lære om sundhed. Der er også aktiviteter for kvindernes børn. Her er det vigtigt at give nogle positive barndoms minder. Projektet har let ved rejse penge. Private giver sponsorater til projektet, herunder får projektet også mindre donationer i form af f.eks. billetter til Malmø Arena, påskeæg m.m.

Center för Information om Destrutiva Subkulturer (CIDER)

Projekt CIDER er åbent fredag og lørdag fra kl. 19-02. Det drives af frivillige og har plads til 50 unge. CIDER giver de unge et sted at være uden alkohol og stoffer. Der er en lille café og et værested, så de unge ikke keder sig ude på gaden. Projektet er tænkt som en kriminalpræventiv aktivitet, hvor de unge har mulighed for at være, men også deltage i mere seriøse snakke i en uformel tone. Der tages hver gang emner op, som diskuteres.

Vi er Sammenhet (VES)

VES er et uddannelsesforløb på 20 uger til unge. De unge undervises en gang hver onsdag og med 10-12 personer på hvert hold. VES skaber et engagement i projektet blandt de unge, så de unge gerne vil deltage hver gang. Engagemmentet skabes ved, at de unge evaluerer undervisningen hver gang og planlægger den næste.

Det gør, at de får ejerskab over projektets indhold. Det er en slags praktisk samfundsfag, hvor forskellige myndigheder kommer og fortæller om deres arbejde. Bl.a. har politiet, brandvæsenet, juridiske institutioner været ude og undervise de unge. Politiet har netop besøgt VES, og de unge fik lov til at sidde i en politibil. De lærer gennem undervisningen om samfundet og deres rettigheder. VES' mål er, at de unge undgår at komme ud i kriminalitet. Som noget af det sidste i undervisningsforløbet er de på studietur til Stockholm, hvor de besøger Rigsdagen og FN huset. De unge får til slut i forløbet et diplom på, at de har gennemført kurset.

United Sisters

United Sisters er startet i Stockholm i 1996, fordi man synes, der var mange aktiviteter for drenge, men ingen for piger. Vi besøgte projektet i Malmø. Projektet udvikler sine egne metoder til

at arbejde med piger, og disse metoder er nu også solgt til Københavns Kommune. Projekt United Sisters er således på vej ud over den svenske grænse.

Målet med projektet er at få unge piger til at styrke deres viden om sig selv. Pigerne skal kunne tænke, at de kan være den, de er. Men for at være den man er, skal man kende sig selv og sine grænser. Projektet i Malmø har samlet fem grupper med 6-10 piger i hver. Pigerne kan komme til åbne aktiviteter. Til de meget forskellige aktiviteter snakker de om emner som interesserer pigerne. Det er bl.a. religion, sex, forældre og veninderskaber. Aktiviteterne kan være et spil, som projektet selv har udviklet til det formål, at pigerne skal lære sig selv at kende.

*Laura Riddersholm
Det Boligsociale Fællessekretariat*

DRÖMMARNAS HUS

Hvordan kunst og kultur kan bruges i **forandringskabende** processer er omdrejningspunktet for Drømmarnas Hus. Det er et gratis kulturværksted for Rosengårds børn og unge med forumteater, køkkenhave, åbent atelier, høstfest, julefest, kurser m.v. ud fra det **pædagogiske grundsyn**, at mennesker bl.a. børn er interesserede i de vigtige hændelser omkring dem. Mange unge bliver ved at komme i Drømmarnas Hus selv efter, at de er blevet 25 år.

Saften og kraften fra de kreative processer og den tætte forbundenhed til at arbejde for og med områdets børn og unge gennemsyrrer vores møde med Drømmarnas Hus. Lone Lindstrøm (økonomiansvarlig og talsperson) samt Lisa Fry (kunstnerisk leder, regissør og teaterpædagog) tager imod. Drømmarnas Hus holder til på Rosengård Herregård, der har lagt jord til Malmøs store boligområde. Initiativet blev taget i 1990, da syv ildsjæle inden for opsøgende forumteater lejede sig ind på Rosengård Herregård. Det udviklede sig hurtigt til at arbejde med **social forandring via kultur**, og har udviklet sig til kæmpe værksted af kreativitet, involvering og følsomhed over for de temaer, der optager de unge i området.

Et eksempel er forumspillet "Malmø brænder" - husets "reaktion" på, at der i 2005 var megen uro i Rosengård med knuste ruder, mord, stenkast og brande.

Drømmarnas Hus valgte at tage fat i hændelserne i en bredere forståelse, at "enten brænder det ned, eller det brænder af kraft" - ud fra tankegangen, at Rosengård på tidspunktet nok var i brand, men at der også brænder **en ild af kraft og positive aktiviteter** i samme område. Forestillingen inddrog som mange af de store forestillinger i huset få professionelle skuespillere og mange lokale unge beboere. En anden tilgang er skjult teater som oplæg til debat om magt.

Det hele - Drømmarnas Hus - drives som forening, der søger penge via fonde, staten mm.. Siden 2003 med permanent støtte fra Malmø Stad. Et stort og spændende sted, hvor der kan hentes megen inspiration, og som også kan **inspirere til partnerskaber**, der kan føre til vedvarende og fleksible aktiviteter i boligområder, der "brænder". Dog kræver det mange ressourcer til fundraising m.v..

Se mere på www.drommarnashus.se

*Helle Dybdal Jensen,
Sundhedscafeerne*

I Garaget kan man ikke alene låne bøger - man kan også låne tøj, udklædningstøj og værktøj.

EVALUERING

Deltagerne på studieturen udfyldte på hjemturen et evalueringsskema. I evalueringen bliver der spurgt til fagligt udbytte af de enkelte besøg og af studieturen i sin helhed. Ligeledes bliver der spurgt til, om deltagerne har fået ideer til eget arbejde samt sandsynligheden for, at turen vil fremme et efterfølgende samarbejde med de øvrige deltagere.

Besøget på Sydsvenskan er topscorer, idet femten deltagere mener, at de har fået meget stort/stort udbytte af det besøg. De øvrige besøg ligger dog lige efter - med Yalla Trappan i 'bunden' med 11 deltagere, der har fået meget stort/stort udbytte ud af det besøg.

Generelt ligger tilfredshedsscoren lidt lavere end ved tidligere studieture. Når man læser de skriftlige kommentarer, fremgår det, at det blandt andet skyldes støj (fra en kaffemaskine) og dårlig akustik. Herudover var der enkelte, som havde sprogvanskeligheder, og som gerne havde set, at oplæggene var foregået på engelsk.

Femten deltagere giver udtryk for, at de har fået ideer til eget arbejde, mens alle tilkendegiver, at turen er med til at fremme samarbejdet i Aarhus-netværket, og at de også gerne vil med på en studietur en anden gang.

